

Тест

1. Яка наука досліджує вимерлі організми?

  - A** палеонтологія
  - B** морфологія
  - C** еволюційне вчення
  - D** археологія

2. Регулярне вживання в їжі продуктів із низьким умістом Йоду призводить до виникнення

  - A** карликості.
  - B** флюорозу.
  - C** ендемічного зобу.
  - D** поліоміеліту.

3. Яка група ліпідів формує основу клітинних мембран?

  - A** нейтральні жири
  - B** воски
  - C** фосфоліпіди
  - D** каротиноїди

4. Обчисліть і укажіть відсоток гуанілових нуклеотидів у ділянці молекули ДНК, якщо тимідилові нуклеотиди становлять 42 відсотки від загальної кількості.

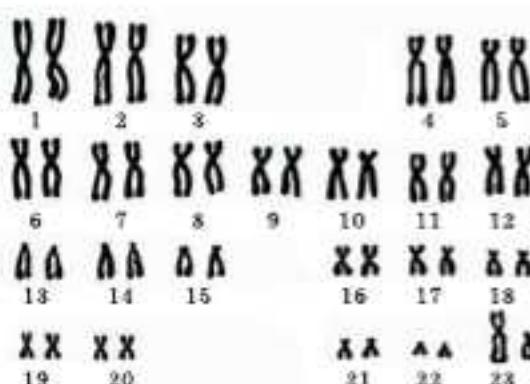
  - A** 84
  - B** 42
  - C** 16
  - D** 8

5. Твердження «*кожна нова клітина утворюється лише внаслідок розмноження материнської клітини шляхом поділу*» є одним із положень
- A** клітинної теорії.
  - B** біогенетичного закону.
  - C** закону необоротності еволюції.
  - D** еволюційної теорії Дарвіна.
6. Рослинна клітина, на відміну від тваринної, має
- A** вакуолю з клітинним соком.
  - B** комплекс Гольджі.
  - C** ендоплазматичну сітку.
  - D** мітохондрії.
7. Під час досліду з одноклітинною водоростю ацетабуллярією (див. рисунок) у водорості X видалили верхню та середню частини, у водорості Y – верхню та нижню частини. До нижньої частини водорості X пересадили середню частину водорості Y, у результаті чого штучно створений організм набув вигляду водорості X. Укажіть правильний висновок з цього експерименту.
- A** мітохондрії відповідають за утворення енергії в клітині
  - B** ядро відповідає за збереження спадкової інформації
  - C** хлоропласти здійснюють процес фотосинтезу
  - D** клітинні мембрани мають властивість відновлюватися
-

9. Мітохондрії називають енергетичними станціями клітини. Така назва органел пов'язана з їхньою функцією
- А синтезу білків.
  - Б синтезу АТФ.
  - В транспорту газів, зокрема кисню.
  - Г внутрішньоклітинного травлення.

10. На рисунку зображено хромосомний набір

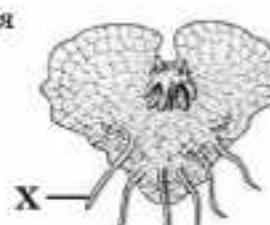
- А здорової жінки.
- Б здорового чоловіка.
- В жінки, хворої на синдром Дауна.
- Г чоловіка, хворого на синдром Дауна.

11. Під час якої фази мітозу починається утворення веретена поділу?

- А телофази
- Б анафази
- В метафази
- Г профази

12. Для збудників синдрому набутого імунодефіциту та грипу спільним є те, що іхня спадкова інформація міститься в
- А молекулах ДНК.
  - Б молекулах РНК.
  - В молекулах білка.
  - Г нуклеоїді.

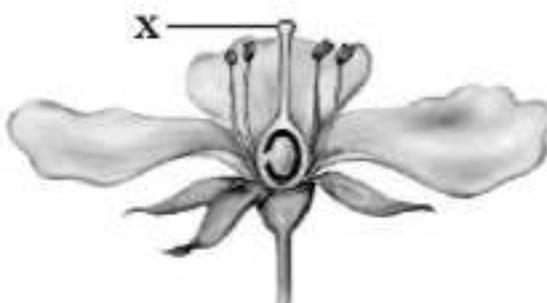
13. Групу прокаріотів називають анаеробними, якщо вони
- А нездатні до фотосинтезу.
  - Б отримують енергію за рахунок окиснення органічних речовин.
  - В використовують енергію хімічних реакцій для синтезу нових органічних речовин.
  - Г отримують енергію за рахунок безкисневого розщеплення органічних речовин.
14. Якщо хліб залишити надовго в закритому поліетиленовому пакеті, на ньому зростає гриб. Укажіть його назву.
- А Борошниста роса
  - Б Мукор
  - В Фітофтора
  - Г Сажка
15. Червоні водорості можуть проникати на значні глибини тому, що в них є
- А глибоководні корені.
  - Б добре розвинені провідні тканини.
  - В скоротливі вакуолі в клітинах.
  - Г додаткові пігменти фотосистем.
16. Вирости, які позначені на рисунку буквою X, призначені для
- А здійснення фотосинтезу.
  - Б закріплення рослини в ґрунті.
  - В статевого розмноження.
  - Г відкладання поживних речовин.
-
17. У більшості хвойних рослин листки набули форми голок. У зв'язку з чим зникло це пристосування?
- А для забезпечення майже повного припинення випаровування води
  - Б через необхідність захисту від рослиноїдних тварин
  - В для виділення більшої кількості кисню
  - Г для запобігання обламуванню голок під час снігопадів

18. Яка тканина розташована в зоні поділу кореня?

- А механічна
- Б покривна
- В твірна
- Г провідна

19. Яку частину квітки позначено на рисунку
буквою Х?

- А чашолисток
- Б тичинку
- В пелюстку
- Г маточку

20. У зародку насінини поряд із брунькою є зародковий корінець. На який вид кореня він перетвориться під час проростання?

- А головний
- Б бічний
- В додатковий
- Г дихальний

21. Частота пульсації скоротливих вакуолей найпростіших залежить від

- А концентрації солей у навколошньому середовищі.
- Б кількості неперетравлених решток у клітині.
- В руху цитоплазми в клітині.
- Г генетичного коду особин певного виду.

22. Яку роль відіграє личинка в житті коралових поліпів?

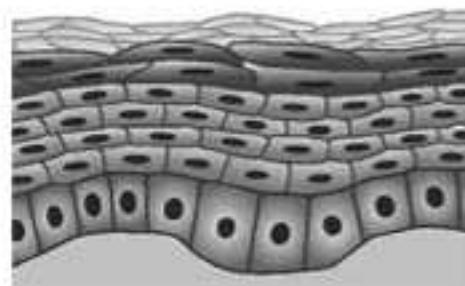
- А підсилює внутрішньовидову конкуренцію
- Б забезпечує розселення
- В пришвидшує розвиток
- Г вегетативно розмножується

23. Чому зараження гостриком частіше трапляється у дітей, ніж у дорослих?
- А у дітей немає навичок гігієнічної поведінки
  - Б у дорослих сильніший імунітет до гостриків
  - В гострики передаються з молоком, а діти його частіше вживають
  - Г у дітей гострики не викликають симптомів, тому їх важче діагностувати
24. Ознакою будови рака річкового є
- А відсутність вусиків.
  - Б відсутність хітинового покриву.
  - В наявність п'яти пар ходильних кінцівок.
  - Г наявність трьох пар ходильних кінцівок.
25. У якого молюска черепашка складається з двох стулок?
- А ставковика малого
  - Б слимака виноградного
  - В беззубки звичайної
  - Г восьминога гіантського
26. Пристосуванням земноводних до життя на суходолі є
- А нирки.
  - Б повіки.
  - В перетинки між пальцями.
  - Г бічна лінія.
27. Пристосуванням птахів до польоту є
- А задні кінцівки з пальцями.
  - Б грудна клітка.
  - В пір'яний покрив.
  - Г легені.

28. Морж, тюлень, нерпа належать до класу
А Кісткові риби.
Б Земноводні.
В Плазуни.
Г Ссавці.

29. Яку тканину зображену на рисунку?

- А нервову
Б епітеліальну
В сполуччу
Г м'язову

30. Яка кістка входить до складу поясу верхніх кінцівок людини?

- А променева
Б плечова
В ліктьова
Г лопатка

31. Мале коло кровообігу людини починається

- А правим передсердям.
Б лівим передсердям.
В правим шлуночком.
Г лівим шлуночком.

32. До якого патологічного стану призводить зменшення вмісту гемоглобіну в крові?

- А анемії
Б гемофілії
В лейкопенії
Г лейкоцитозу

33. Відростки яких нейронів входять до складу передніх корінців спинного мозку?
- А чутливих
Б рухових
В вставних
Г змішаних
34. Яке твердження правильно характеризує гуморальну регуляцію фізіологічних функцій?
- А у процесі еволюції виникла пізніше за нервову
Б підпорядкована нервовій і становить з нею єдину регуляторну систему
В відрізняється високою збудливістю і провідністю
Г в основі її діяльності лежать рефлекси
35. Який імунітет виникає в організмі після введення лікувальної сироватки проти правця?
- А вроджений
Б пасивний
В активний
Г клітинний
36. Буглекислий газ потрапляє з крові до альвеол унаслідок
- А фільтрації.
Б випаровування.
В дифузії.
Г реабсорбції.
37. Емульгування жирів під дією жовчі відбувається в
- А ротовій порожнині.
Б товстому кишечнику.
В шлунку.
Г дванадцятипалій кишці.

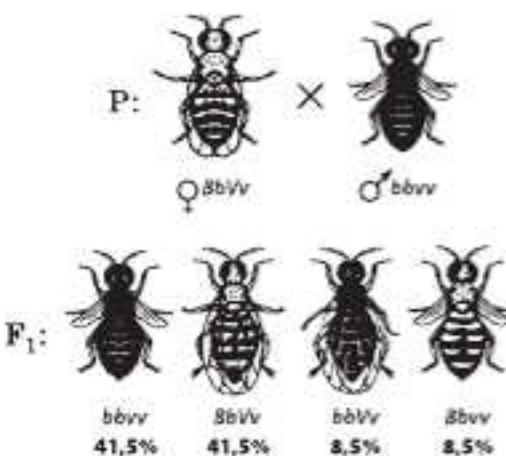
38. Первина сеча утворюється внаслідок
- А фільтрації в капсулі нефрону.
  - Б фільтрації у звивистих канальцях.
  - В реабсорбції в капсулі нефрону.
  - Г реабсорбції у звивистих канальцях.
39. Унаслідок овогенезу з однієї клітини-попередниці утворюються
- А чотири яйцеклітини.
  - Б три яйцеклітини і одне полярне тільце.
  - В дві яйцеклітини і два полярних тільця.
  - Г одна яйцеклітина і три полярних тільця.
40. Яке захворювання виникає за нестачі вітаміну С?
- А рапіт
  - Б цинга
  - В бері-бері
  - Г куряча сліпота
41. Проаналізуйте рисунок, на якому представлено пропорції тіла людини залежно від віку, та твердження, що його інтерпретують. Які з них є правильними?
-
- I. Пропорції тіла людини з часом змінюються.
II. Швидкість росту голови після народження перевищує швидкість росту тіла.
III. Відносна довжина нижніх кінцівок з віком збільшується.

- А правильне лише I
- Б правильні лише I і III
- В правильні лише II і III
- Г усі правильні

42. Томас Морган досліджував спадковість низки ознак у плодової мушки дрозофіли. В одному з експериментів учений досліджував дві ознаки – забарвлення тіла (*B* – сіре, *b* – чорне) і форму крил (*V* – нормальні, *v* – зачаткові). Дослідник скрестив дигетерозиготну за цими ознаками самицю з мутантним самцем, який мав чорне тіло та зачаткові крила.

Як видно з результатів скрещування (див. рисунок), співвідношення фенотипів у гібридному поколінні сильно відрізняється від очікуваного за законами Менделя (1:1:1:1). Це пояснюється тим, що частка утворених дигетерозиготною самицею некросоверних (нерекомбінантних) гамет становить

- A 8,5 %.
- B 17 %.
- C 41,5 %.
- D 83 %.

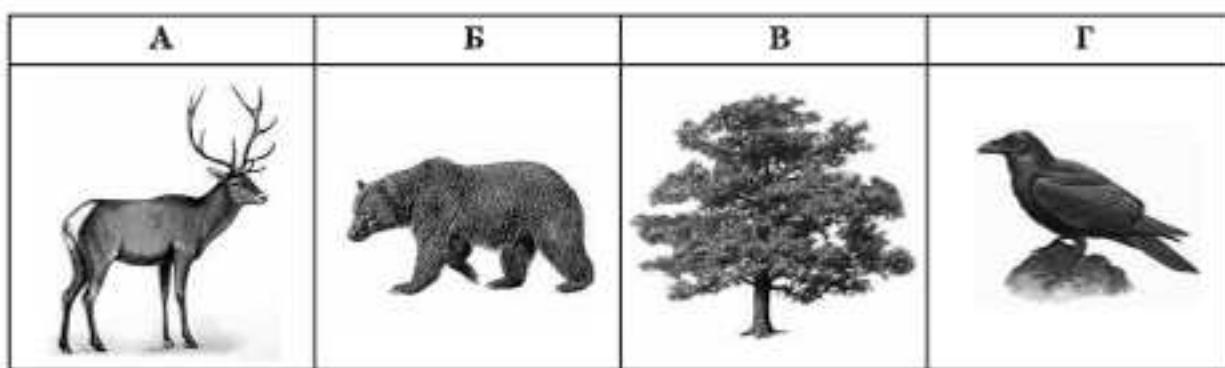

43. Забарвлення в порок визначається одним геном з повним домінуванням. Скрещування коричневої норки з сірою мало лише коричневих потомків. У другому поколінні отримали коричневих та сірих норок. З якою ймовірністю серед них слід очікувати появи гетерозиготних?

- A 100 %
- B 75 %
- C 50 %
- D 25 %

44. Який компонент середовища належить до абіотичних екологічних факторів?
- A атмосферний тиск
  - B вирубування тропічних лісів
  - C коменсалізм
  - D конкуренція за особин протилежної статі

45. Біологічні ритми людини зумовлені різними причинами. Причиною ритмічної зміни температури тіла людини протягом доби є обертання
- А Землі навколо Сонця.
  - Б Місяця навколо Землі.
  - В Місяця навколо власної осі.
  - Г Землі навколо власної осі.
46. На місці чагарнику вирішили вирощувати полуниці. Для цього підготували ґрунт, висадили розсаду декількох сортів полуниць, внесли мінеральні та органічні добрива. Результатом цієї діяльності стало формування
- А фітоценозу.
  - Б біогеоценозу.
  - В біоценозу.
  - Г агроценозу.
47. Яка послідовність правильно відображає передавання енергії в ланцюгу живлення?
- А пшениця → довгоносик → жайворонок → орел
  - Б довгоносик → пшениця → жайворонок → орел
  - В орел → жайворонок → довгоносик → пшениця
  - Г жайворонок → довгоносик → пшениця → орел
48. Який організм займає перший трофічний рівень у ланцюгах живлення?

49. Новозеландський плазун гатерія не облаштовує собі нори, а використовує гнізда буревісників. Коли птах уночі повертається до гнізда, гатерія вирушає на полювання. Укажіть тип взаємозв'язків між цими організмами.

- А мутуалізм
- Б паразитизм
- В коменсалізм
- Г хижактво

50. На острові Мадейра з 550 видів жуків близько 200 – безкрилі й нездатні до польоту, у інших видів жуків є довгі крила, що добре протистоять вітрам. Укажіть тип добору, результатом якого є така дивергенція.

- А стабілізуючий
- Б рушійний
- В розриваючий
- Г штучний

51. Установіть відповідність між органеллою, зображену на рисунку (1–4), і функцією (А–Д), яку вона виконує.

Органели:

1

2

3

4

Функції

- А синтез білків
- Б синтез АТФ
- В здійснення фотосинтезу
- Г регуляція внутрішньоклітинного тиску
- Д дозрівання, розподіл і транспортування синтезованих речовин

52. Установіть відповідність між значенням рослин у житті людини (1–4) та назвою родини (А–Д), до якої вони належать.

1	серед представників є олійна рослина, із зерен якої виготовляють гостру приправу; овочеві культури утворюють розрослі бруньки – головки; є коренеплідні рослини	А Пасльонові
2	серед представників багато плодово-ягідних культур, є декоративні та цінні лікарські рослини; з деяких декоративних рослин отримують ефірну олію	Б Лілійні
3	до родини належать цінні харчові та кормові культури, у насінні яких міститься багато білка; деякі культури використовують як медоноси, зелені добрива, декоративні рослини	В Капустяні
4	майже всі представники містять отруйні речовини (нікотин, атропін), хоча багато з них є цінними овочевими та декоративними культурами	Г Розові
		Д Бобові

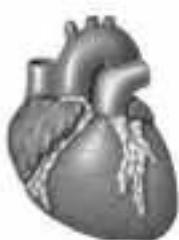
53. Установіть відповідність між рядом комах (1–4) та представником (А–Д), який до нього належить.

1	Твердокрилі	А Білан капустяний
2	Лускокрилі	Б Жук колорадський
3	Перетинчастокрилі	В Коник зелений
4	Прямокрилі	Г Воша людська
		Д Бджола медоносна

54. Органи в організмі об'єднані у фізіологічні системи. Установіть відповідність між органом, зображенім на рисунку (1–4), та системою (А–Д), до якої він належить.

Органи

1

2

3

4

Системи

А нервова

Б ендокринна

В кровоносна

Г видільна

Д лімфатична

55. Установіть правильну послідовність руху крові судинами від серця.

А нижня порожниста вена

Б печінкова вена

В печінкова артерія

Г аорта

56. Установіть правильну послідовність еволюційних подій історичного розвитку органічного світу.

А виникнення більшості типів безхребетних тварин

Б панування плазунів; поява перших ссавців

В розквіт кам'яновугільних лісів; поява хвойних рослин, плазунів

Г виникнення покритонасінних рослин;
поява птахів

57. Які ознаки характеризують рослини родини Злакові?

<i>Квітки</i>	<i>Плоди</i>	<i>Жилкування листків зазвичай</i>
1 дрібні, зібрани в суцвіття кошик	1 горішок	1 сітчасте
2 дрібні, зібрани в суцвіття складний колос, волоть, початок	2 сім'янка	2 дугове
3 великі й середнього розміру, искраві, поодинокі або зібрани в суцвіття зонтик, щиток чи китицю	3 зернівка	3 паралельне

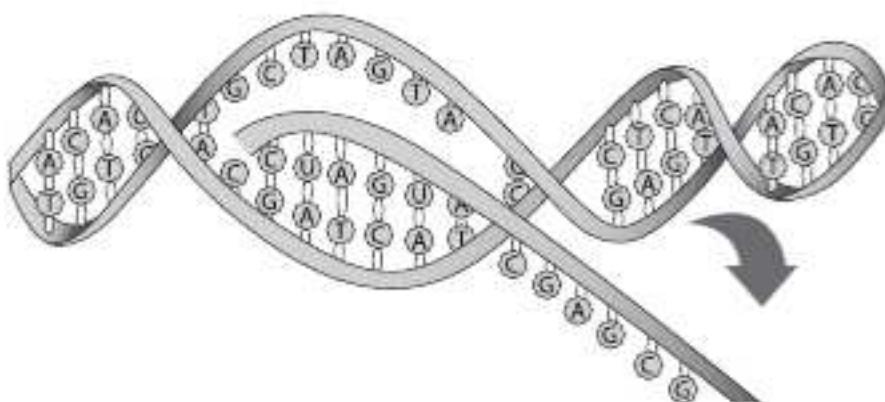
58. Укажіть ознаки, властиві представникам класу Земноводні.

<i>Кількість камер серця</i>	<i>Кількість кіл кровообігу</i>	<i>Покриви тіла</i>
1 дві	1 одне	1 гола шкіра, вкрита слизом
2 три	2 два	2 суха шкіра, вкрита роговими лусками
3 чотири	3 три	3 суха шкіра, вкрита волосяним покривом

59. Схарактеризуйте нервову систему людини.

<i>Структурно- функціональна одиниця</i>	<i>Властивості</i>	<i>Кількість черепно-мозкових і спинномозкових нервів відповідно</i>
1 нейрон	1 збудливість і скоротливість	1 12 пар і 31 пара
2 нефрон	2 здатність до регенерації	2 34 пари і 61 пара
3 нерв	3 збудливість і провідність	3 2 пари і 15 пар

60. На рисунку зображене схему одного з процесів, що лежить в основі життя.
Укажіть характерні для нього ознаки.

*Локалізація процесу в
еукаріотичній клітині*

- 1 цитоплазма
- 2 ядро
- 3 рибосома

*Матрична
молекула*

- 1 ДНК
- 2 РНК
- 3 білок

*Молекула, яка
утворюється*

- 1 ДНК
- 2 РНК
- 3 білок